

určitou. Jelikož § 567 c. ř. s. jinak nerozlišuje, zda smlouva byla sjednána (prodloužena) výslovně či mlčky, a ostatně námitka v této příčině ve lhůtě ani nebyla učiněna, bylo vyřknouti, že se příkaz podle § 567 c. ř. s. uznává účinným, a bylo proto dovolání vyhověno a rozhodnuto, jak výše uvedeno.

Čís. 11873.

Výrazem »závazek« v § 97 čís. 3 obec. zřiz. pro Čechy jest rozuměti i jiné závazky, než rukojemské, pokud vzešly na půdě ryze hospodářské správy obecní.

Dokud neudělilo okresní zastupitelstvo (okresní správní komise) schválení podle § 97 obec. zřiz., zůstala smluvní vůle obce neúčinnou, nezpůsobitou založiti zamýšlený právní účinek.

(Rozh. ze dne 9. září 1932, Rv I 962/32.)

Žalující obec v Čechách uzavřela roku 1920 se žalovanou firmou smlouvu o dodávání elektrického proudu. Žalobou, o niž tu jde, domáhala se žalující obec na žalované firmě náhrady škody, ježto žalovaná porušila povinnosti převzaté onou smlouvou. Procesní soud prvě stolice původně žalobu zamítl, odvolací soud zrušil napadený rozsudek a, nevyhradiv pravomoc, vrátil věc prvému soudu, by ji znovu projednal a rozhodl, načež procesní soud prvě stolice uznal podle žaloby, odvolací soud napadený rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud žalobu zamítl.

Důvody:

Jest se především zabývati dovoláním žalované firmy, pokud jí vytýká neplatnost smlouvy ze dne 26. srpna 1920, uzavřené žalobkyní se žalovanou firmou o dodávání elektrického proudu obci k osvětlování a k motorickému pohonu. O tuto smlouvu opírá žalující obec náhradní nároky, tvrdíc, že žalovaná byla podle smlouvy povinna po dobu 25 let obci dodávati elektrický proud a že od prosince 1926 smlouvu neplní, proud nedodává, aniž prokázala, že beze svého zavinění tak nemůže činiti. Žalovaná namítla v žalobní odpovědi neplatnost této smlouvy z důvodu, že usnesení obecního zastupitelstva, jímž měla býti smlouva se žalovanou firmou uzavřena, nebylo schváleno nadřízeným úřadem, okresním zastupitelstvím v N., pokud se týče okresní správní komisi, ač ku platnosti usnesení toho bylo potřebí onoho schválení podle ustanovení § 97 českého obecního zřízení ze dne 16. dubna 1864 čís. 7 zem. zák., jež tehdy ještě platilo. První soud uznal důvodnost této námítky a seznav z přípisu okresního úřadu, že smlouva nebyla schválena okresní správní komisí, prohlásil smlouvu za právně bezúčinnou a zamítl následkem toho žalobu. Odvolací soud zrušil však tento rozsudek, vycházející z právního názoru, že smlouva nepotřebovala ku platnosti schválení nadřízeného úřadu, poněvadž prý obec smlouvou neuzavřela ani zápůjčku ani nepodstoupila závazek rukojemský, o němž prý jediné

mluví ustanovení § 97 čes. obec. zřízení (arg. slovo »Haftung«), kdežto smlouvy se závazky oboustrannými prý schválení okresním zastupitelstvem nevyžadují. Odvolací soud nevyhradil svému zrušovacímu usnesení pravomoc a proto nejvyšší soud teprve nyní přichází k tomu, by se s touto právní otázkou zabýval. Právní názor odvolacího soudu nelze sdílet. Podle § 97 čes. obecního zřízení ze dne 16. dubna 1864, čís. 7 zem. zák. jest předložiti usnesení obecního výboru ke schválení okresnímu zastupitelství: 3. má-li se vypůjčiti nějaká suma peněz, nebo má-li se převzítí nějaký závazek, vyjma případnost, že jest zajištěno, že vypůjčená suma se splatí, nebo převzatý závazek splní z řádných příjmů obce nebo ústavů obecních a nepřevyšuje-li vypůjčená suma nebo převzatý závazek s připočtením dluhů, které obec již má, roční příjmy ze jmění obce nebo ze jmění obecních ústavů. 6. zamýšlí-li obec účastniti se na výdělečném, zejména na akciovém podniku, nebo chce-li sama založiti podnik, jenž má na prvním místě za účel rozmnožení obecních příjmů. I když slovo »závazek« v českém textu zákona jest v německém textu, jenž je rovněž autentickým, vyjádřeno výrazem »Haftung«, nelze z toho, jak odvolací soud neprávem činí, dovozovati, že slova: »Übernahme einer Haftung« znamenají jen převzetí závazku rukojemského; vždyť slovo »Haftung« znamená »závazek«, »závaznost«, »býti práv z něčeho«, nikoli jen »ručení«, »rukojemství«, jež by v němčině bylo vystižněji vyjádřeno slovem »Bürgschaft«. Hledí-li se k výrazu »závazek« v českém textu, nutno uznati, že slovem tím jest význam slova »Haftung« správně vystižen jako závazek přímý i nepřímý (srv. Budwinsky 7600 A a 9694 A). Jest tedy výrazem »Haftung« rozuměti i jiné závazky, než rukojemské, pokud vzešly na půdě ryze hospodářské správy obecní (srv. nálezný čs. nejvyš. správ. soudu čís. 3850). Tomuto právnímu názoru svědčí i úvaha, že při platnosti právního názoru odvolacího soudu by unikalo dozorcí kontrole okresního zastupitelstva převzetí závazku obec bezprostředně zatěžujícího, kdežto ručení obce za závazek cizí, obsahově totožný, byť i byl jen podpůrný a hospodářství obecní zatěžoval jen podmíněně, tedy méně, bylo by oné kontrole podrobena. Tento důsledek, k němuž by vedl výklad odvolacího soudu, nelze však uznati za srovnalý s úmyslem zákonodárce. Podle smlouvy ze dne 26. srpna 1920 zavázala se žalující obec, že zaplatí žalované firmě 15.000 Kč jako stavební příspěvek, že sama zřídí místní síť a volné vedení, a posléze udělila firmě výhradné právo na provedení elektrického zařízení a na dodávání proudu po dobu 25 let se závazkem, že nezřídí ani sama ani nikomu jinému neudělí právo zříditi po onu dobu jiný závod na osvětlování beze svolení žalované firmy. Podle § 97 čís. 3 zřízení obecního byla obec povinna vyžádati si schválení okresního zastupitelstva k podstoupení těchto závazků, pakli tyto převzaté závazky s připočtením již tu jsoucích obecních dluhů převyšovaly roční příjmy obce z jejího jmění a ze jmění obecních ústavů. V tom směru vyplývá však ze spisů okresního úřadu, že roční příjmy žalující obce tehdy nestačily ke krytí nákladů obce spojených s převzetím zmíněného závazku. Bylo proto zapotřebí ku platnosti usnesení obecního výboru, kterým obec převzala závazky vytčené ve smlouvě ze dne 26. srpna 1920 schválení okresního zastupitelství, pokud se týče okresní správní komise

v N., které však, jakž plyne z přípisu okresního úřadu v K., jenž převzal agendu okresní správní komise v N., ze dne 4. února 1929, nebylo tehdejší správní komisí v N. schváleno. Dozorčím schválením jest podmíněna účinnost právního jednání, jež se obecní výbor usnesl předsevzítí, neboť vůle obce nestačí podle zákona o sobě, by přivodila právní účinky zamýšlené obecním výborem. Uděluje-li okresní zastupitelství schválení podle § 97 obecního zřízení, doplňuje tím smluvní vůli obce, jež o sobě nemůže založiti zamýšlený právní účinek. Dokud se nestalo schválení, zůstává smluvní vůle obce neúčinnou, nezpůsobilou založiti zamýšlený právní účinek. Smlouva ze dne 26. srpna 1920 nezaložila dosud právní účinky ani pro obec ani pro žalovanou a nejsou proto žalobní nároky náhradní pro nedodržení smlouvy žalovanou firmou důvodem po právu, ježto se jimi uplatňuje nárok na náhradu škody ze smlouvy dosud neplatné, bezúčinné. Žaloba jest neodůvodněná již z toho důvodu a bylo proto dovolání žalované firmy vyhověti a žalobní nárok jako bezdůvodný zamítnouti.

Čís. 11874.

Správce konkursní podstaty jest oprávněn k rekursu proti usnesení povolujícímu zpeněžení exekučně zabaveného nároku dlužníka.

Podle §§ 325 a 328 ex. ř. jest lhostejno, zda zabavovaný nárok dlužníka záleží jen v právu na vydání nemovité věci, či v právu na převedení vlastnictví k ní. Zpeněžení zabaveného nároku prodejem z volné ruky jest nepřipustné.

(Rozh. ze dne 9. září 1932, R II 187/32.)

K návrhu vymáhajícího věřitele povolil soud své stolice k vydobytí pohledávky 8.000 Kč s přísl., proti dlužníkům Tomáši a Hedvice Z-ovým exekuci zabavením nároků dlužníků z kupní smlouvy s obcí L. jako prodatelkou o částicích parc. čís. 3275, 3276 a 3277 kat. území L., na nichž jest postaven dům čís. 309, povolené usnesením obecního zastupitelství obce L. ze dne 16. května 1927. Obci L. byl doručen zákaz, by zabavený nárok povinné straně neplnila. Rekursní soud vyhověl rekursu správce konkursní podstaty dlužníka Tomáše Z-a a zamítl návrh vymáhajícího věřitele. Důvody: Jak stěžovatel právem v rekursu uvádí, neměl prvý soud tuto exekuci vůbec povolití, a to pro nedostatek předpokladů § 54 čís. 3 ex. ř., protože majetková práva, kterých se exekuce týká, nejsou jasně uvedena a všeobecné tvrzení, že dlužníku přísluší nároky z kupní smlouvy, k povolení exekuce nestačí. Usnesení to nabylo ovšem pravomoci, avšak prvý soud zamítl usnesením ze dne 1. listopadu 1931 návrh na přikázání zabaveného nároku k vybrání až do výše vykonatelné pohledávky, a to právě s poukazem k § 54 ex. ř., poněvadž není uvedeno, o jaké nároky jde, a dlužníci nemají proti poddlužníku obci L. nárok, který by se hodil k vybrání. I toto usnesení nabylo pravomoci. Nyní činí vymáhající věřitel návrh, jak shora uvedeno, a tomuto návrhu vyhověl prvý soud napadeným usnesením, proti kterému brojí stížnost správce konkursní podstaty dlužníka právem. První soud